

## ASSESSMENT OF QUALITY OF LIFE FOR PATIENTS IN LIVER TRANSPLANTATION

Babițchi Victoria<sup>1</sup>, Hotineanu Adrian<sup>2</sup>, Taran Natalia<sup>3</sup>, Kravitz Ruslan<sup>4</sup>, Toaca Inesa<sup>5</sup>, Peltec Angela<sup>6</sup>

Scientific adviser: Peltec Angela

<sup>1</sup>Timofei Mosneaga Republican Clinical Hospital;

<sup>2</sup> Department of Surgery no. 2, <sup>3</sup> Gastroenterology Laboratory, <sup>4</sup>student, <sup>5</sup>resident doctor,

<sup>6</sup> Gastroenterology Discipline, Nicolae Testemitanu SUMPh

**Background.** Liver transplantation (LT) is a curative method of decompensated liver cirrhosis (LC) in the end-stages liver disease, the evaluation of quality of life (QL) is an important aspect for monitoring the results of treatment after LT **Objective of the study.** Analysis of the literature in evaluation of QL for patients in the LT program. **Material and Methods.** PubMed was the search for articles with the key words liver transplant, quality of life, questionnaires. After analyzing 150 articles on various QL questionnaires, which can be applied to patients in the LT program in the Republic of Moldova **Results.** After analyzing 150 articles in PubMed, 20 were selected - the most relevant, which contained proper questionnaires. For validation and application in the program of LT was selected SF-36 (Health Status Survey) questionnaires total and short version, CLDQ (questionnaire for patients with chronic liver disease) and NIDDK-LTD questionnaire in terms of time required for response, correct processing of questionnaires and the possibility to compare with other works **Conclusion.** QL assessment by introducing selected questionnaires (SF-36, CLDQ, NIDDK-LTD) in the Liver Transplant Program in the Republic of Moldova can help to monitor the effectiveness of treatment of patients after LT. From the analyzed literature, 3 relevant questionnaires were selected to be validated.

**Keywords:** liver transplantation; quality of Life; questionnaire.

## EVALUAREA CALITĂȚII VIEȚII PACIENȚILOR DIN PROGRAMUL DE TRANSPLANT HEPATIC

Babițchi Victoria<sup>1</sup>, Hotineanu Adrian<sup>2</sup>, Taran Natalia<sup>3</sup>, Kravitz Ruslan<sup>4</sup>, Toaca Inesa<sup>5</sup>, Peltec Angela<sup>6</sup>

Conducător științific: Peltec Angela

<sup>1</sup>Secția consultativă, Spitalul Clinic Republican „Timofei Moșneaga”;

<sup>2</sup>Catedra de chirurgie nr. 2, <sup>3</sup>Laboratorul de gastroenterologie, <sup>4</sup>student, <sup>5</sup>rezidentă,

<sup>6</sup>Disciplina de gastroenterologie, USMF „Nicolae Testemițanu”

**Introducere.** Transplantul Hepatic (TH) este o metoda curativă a cirozei hepatice decompensată în stadii terminale, evaluarea calității vieții (CV) fiind un aspect important pentru monitorizarea rezultatelor tratamentului după TH. **Scopul lucrării.** Analiza literaturii privind evaluarea calității vieții pentru pacienții din programul de transplant hepatic. **Material și Metode.** În PubMed a fost efectuată cercetarea articolelor pentru anumite cuvinte cheie: transplant de ficat, calitatea vieții, chestionare. S-au analizat 150 de articole privind diferite chestionare a CV, care pot fi aplicate pentru pacienții din programul de TH din Republica Moldova. **Rezultate.** Fiind analizate 150 de articole din PubMed, au fost selectate 20 -cele mai relevante, ce conțineau chestionare propriu-zise. Pentru validarea și aplicarea în programul de TH au fost alese chestionarele SF-36 (Health Status Survey) varianta totală și scurtă, CLDQ (chestionar pentru pacienții cu boli hepatice cronice) și NIDDK- LTD - chestionar axat pe timpul necesar pentru răspuns, prelucrarea corectă a chestionarelor și posibilitatea de a fi comparate cu alte lucrări. **Concluzii.** Aprecierea CV prin introducerea chestionarelor selectate (SF-36, CLDQ, NIDDK-LTD) în Programul de Transplant Hepatic din Republica Moldova poate să ajute pentru monitorizarea eficacității tratamentului la pacienții după TH. Din literatura analizată au fost selectate trei chestionare relevante pentru a fi validate.

**Cuvinte-cheie:** transplant hepatic, chestionar, calitatea vieții.